

Bzyczek – niezwykły pszczołek

Monika Makos-Gałań

ZESTAW KART DO REWALIDACJI

różne poziomy trudności

6-10 lat

- Czytanie i słuchanie ze zrozumieniem.
- Rozmowa o emocjach i potrzebach.
- Ćwiczenia grafomotoryczne.
- Zadania wspierające rozwój mowy.
- Trening uwagi i koncentracji.
- Rozwój kreatywności.
- Ćwiczenia do budowania historyjek.
- Motoryka duża wrażliwość na muzykę.
- Łamigłówki, rebusy, wykreślanki.
- Zadania na obliczanie czasu.
- Tabliczka mnożenia.
- Zadanie sensoryczne z plasteliną.
- Zadanie STEM z instrukcją.
- Humor (rozumienie i tworzenie).
- Planowanie.
- Komentarz do zadań (kontrola i wyjaśnienie).
- Wpisy do dziennika (refleksja, dokumentowanie).
- Przykładowy scenariusz zajęć (całościowa struktura wspierająca rozwój).
- Przykładowy scenariusz zajęć o neuroróżnorodności dla klas I-III, z materiałami.

autor:

mgr Monika Makos-Gałań

doradca metodyczny nauczycieli pracujących z uczniami w spektrum
autyzmu

publikacja bezpłatna

prawa autorskie

W wielkim, tętniącym życiem ulu, pełnym tysięcy pracowitych pszczołek, mieszkał mały pszczołek o imieniu Bzyczek. Był trochę inny niż reszta. Kiedy inne pszczołki bawiły się w chowanego w kwiatowych zaroślach, Bzyczek wolał układać w równych rzędkach kamyki albo dotykać puszystych płatków mlecza, sprawdzając, jak bardzo są miękkie.

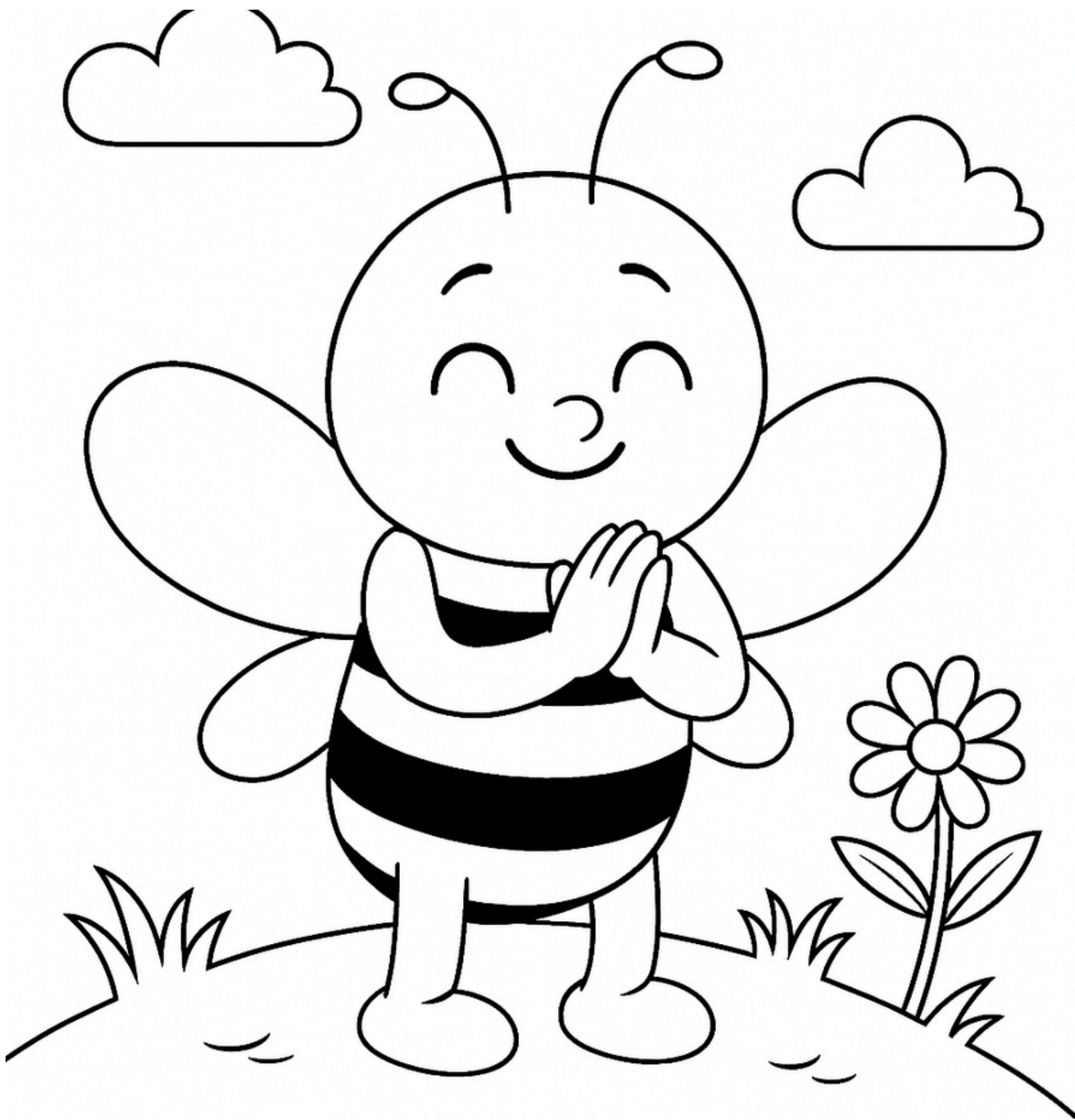
Bzyczek był pszczołkiem o wyjątkowo jasnym umyśle. Rozwiązywał zagadki, z którymi nie radziły sobie nawet starsze pszczoły. Zawsze wiedział, w którą stronę polecieć, żeby znaleźć najśłodszy nektar. Ale jego niezwykły umysł czasem pracował na innych obrotach. Bzyczek miał swoje rytuały. Lubił dotykać faktury liści, wąchać intensywny zapach koniczyzny, a potem długo przyglądać się, jak spadają krople rosy. Niektóre dźwięki, jak głośnie brzęczenie roju w czasie alarmu, były dla niego za głośnie i przeszkadzały mu w koncentracji. Czasem, kiedy coś było nie tak, Bzyczek na chwilę zamykał się w sobie.

Jego największą pasją był trening. Każdego ranka, jeszcze zanim słońce wzeszło wysoko, Bzyczek ćwiczył. Podnosił małe patyczki, które traktował jak ciężarki, latał po specjalnie wytyczonych torach przeszkód, a jego ulubionym ćwiczeniem było szybkie trzepotanie skrzydełkami, aż czuł w nich mrowienie. Dzięki temu był niezwykle silny i zwinny.

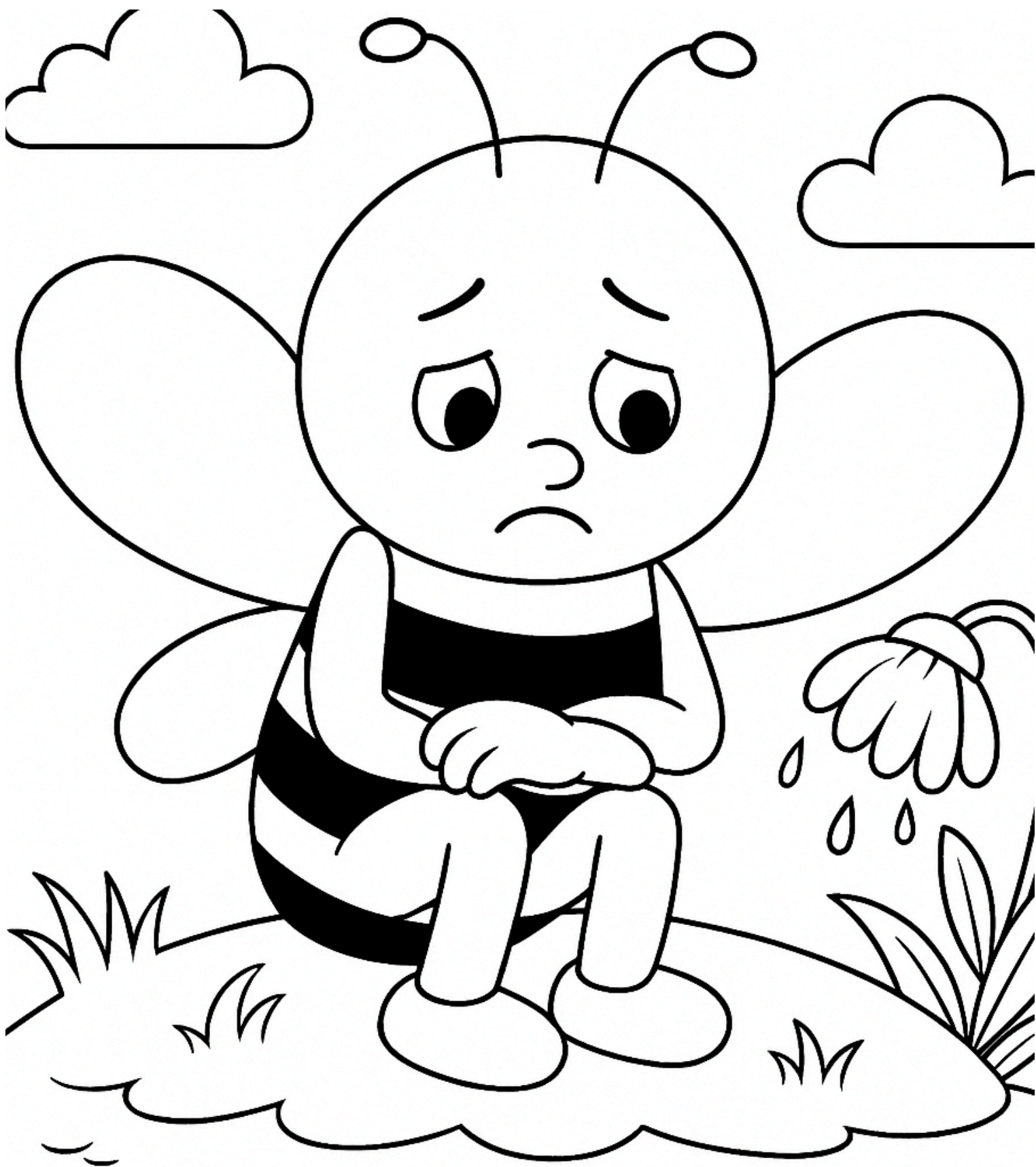
Mimo tych wszystkich różnic, Bzyczek miał wspaniałych przyjaciół. Jego najlepszy kumpel, Olek, był bardzo wyluzowanym pszczołkiem, który zawsze szanował to, że Bzyczek potrzebuje czasem ciszy. Kiedy Bzyczek układał patyczki, Olek po prostu siedział obok i podziwiał jego perfekcję.

Rodzice Bzyczka byli dla niego ogromnym wsparciem. Mama, Królowa Nektaru, zawsze powtarzała: „Bzyczku, jesteś wyjątkowy, a twoje różnice czynią cię niezwykłym”. Tata, Król Pyłku, uczył go, jak ważne jest, żeby być wiernym sobie i nie udawać kogoś, kim się nie jest. Dzięki ich miłości Bzyczek czuł się bezpieczny i akceptowany.

W szkole Bzyczek był świetnym uczniem. Z łatwością przyswajał wiedzę o kwiatach, nektarze i bezpiecznych trasach lotu. Jego inteligencja i determinacja sprawiały, że zawsze był przygotowany. Nauczyciele widzieli, że czasem potrzebuje więcej czasu na przetworzenie informacji, więc pozwalali mu na to, dając mu przestrzeń, której potrzebował. Bzyczek był dowodem na to, że nie trzeba być jak wszyscy, żeby być szczęśliwym i wartościowym. Był najsilniejszym pszczołkiem w ulu, najinteligentniejszym, a jego przyjaciele i rodzina kochali go za to, kim był – wyjątkowym, mądrym i odważnym pszczołkiem, który potrafił latać po swojemu.

Co przyjemnego mogło spotkać Bzyczka?
Jaki masz pomysł by wspólnie z nim świętować?

Co mogło przydarzyć się Bzyczkowi?
Jaki masz pomysł by go pocieszyć?

Odpowiedz na pytania.

Mały Bzyczek zgubił drogę do ula i nie wiedział, jak wrócić.

Jaką mógł się poczuć? Jaką emocję odczuwał?

Jak można mu pomóc? Jaką potrzebę zaspokoić?

Olek przypadkiem przewrócił patyczki, które Bzyczek długo układał w rzędku.

Co może powiedzieć Bzyczek, jak wyrazi, że mu przykro?

Co mógł zrobić Olek, żeby naprawić sytuację?

Królowa Nektaru ogłosiła głośny alarm w ulu, a Bzyczek źle znosił hałas.

Jak mógł zareagować Bzyczek?

Jak można mu pomóc w tej sytuacji? Jaką potrzebę zaspokoić?

Rodzice Bzyczka byli z niego bardzo dumni, gdy samodzielnie znalazł nową łąkę z kwiatami.

Jaką Bzyczek mógł poczuć emocję?

Czym według Ciebie jest duma?

Jak Ty okazujesz radość?

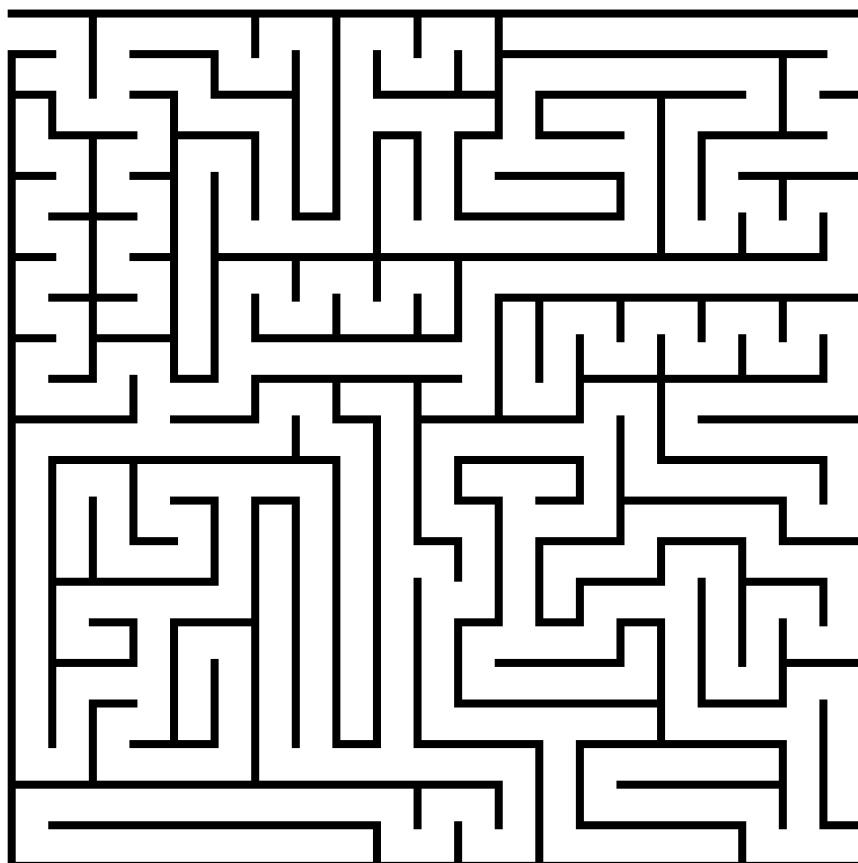
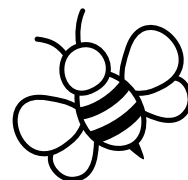
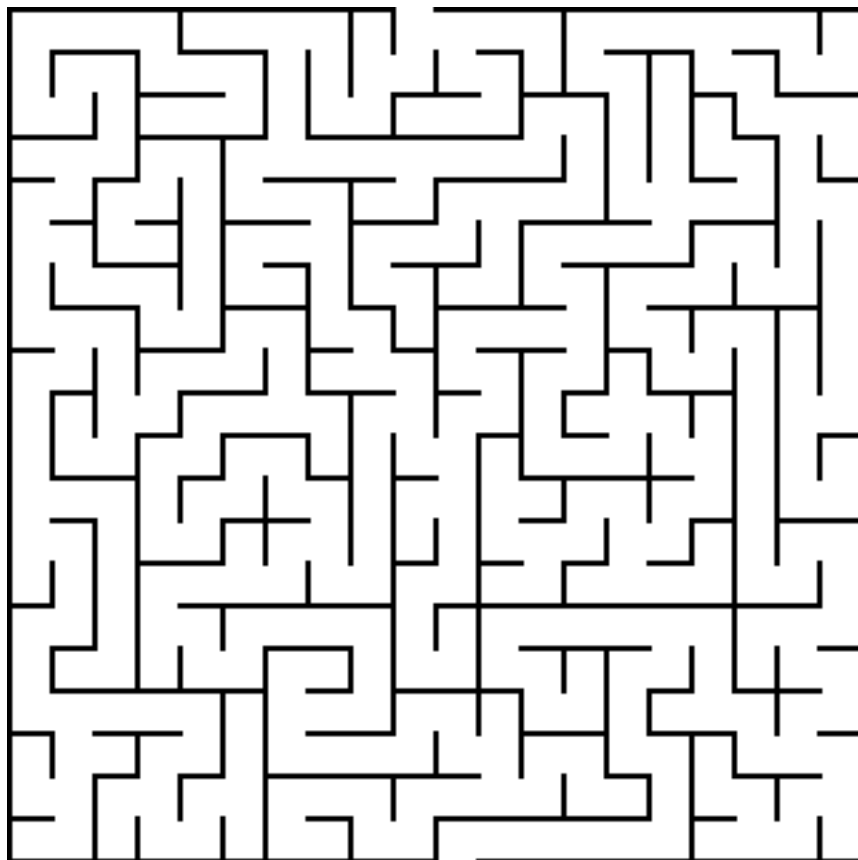
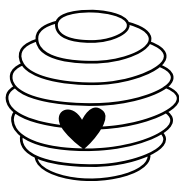
W szkole pszczołek inne dzieci śmiały się, że Bzyczek inaczej spędza czas niż one.

Jaką emocję odczuwał Bzyczek?

Jak można rozwiązać taki problem w ulu?

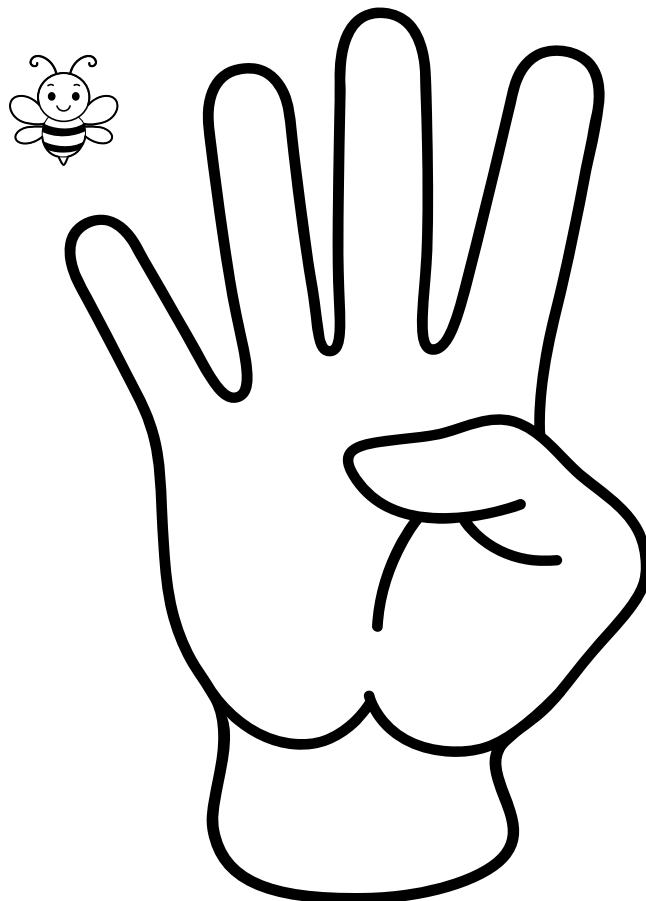

Znajdź drogę wyjścia z labiryntu

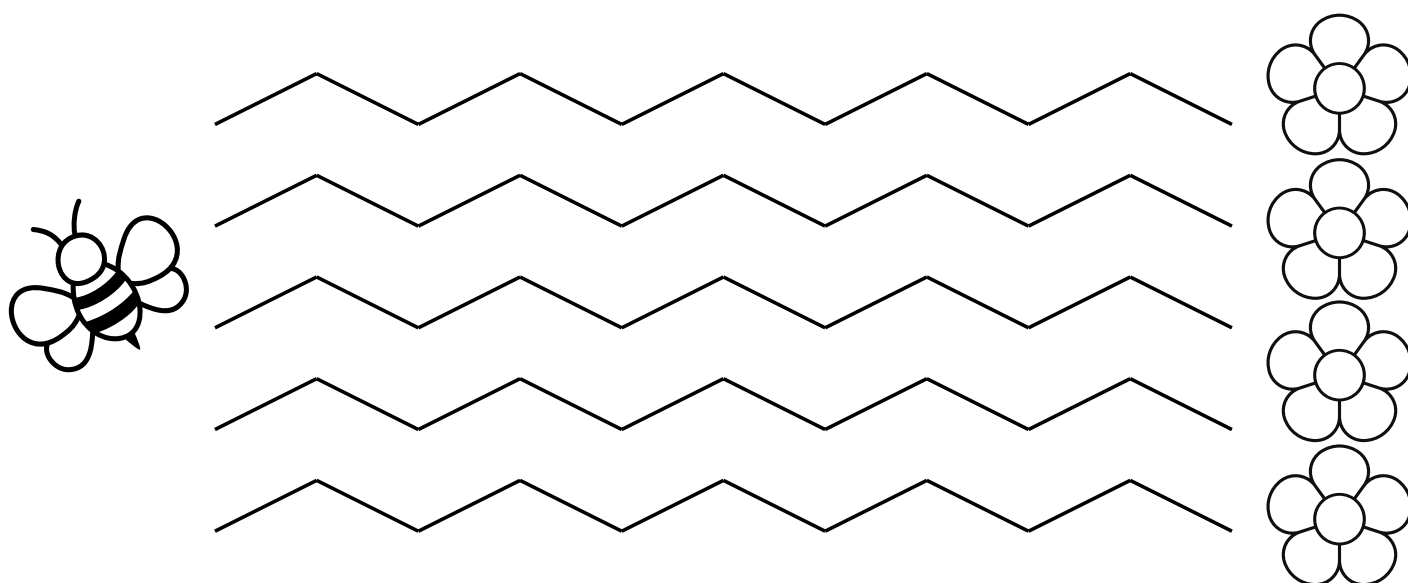
Wymyśl ruchy paluszków
do wierszyk “na paluszki”.

**Pierwszy kciuk - Bzyczek lata.
Drugi palec - pyłek zmiata.
Środkowy się już schował.
A serdeczny na stole malował.
A na końcu palec mały,
i paluszki się porozciągały**

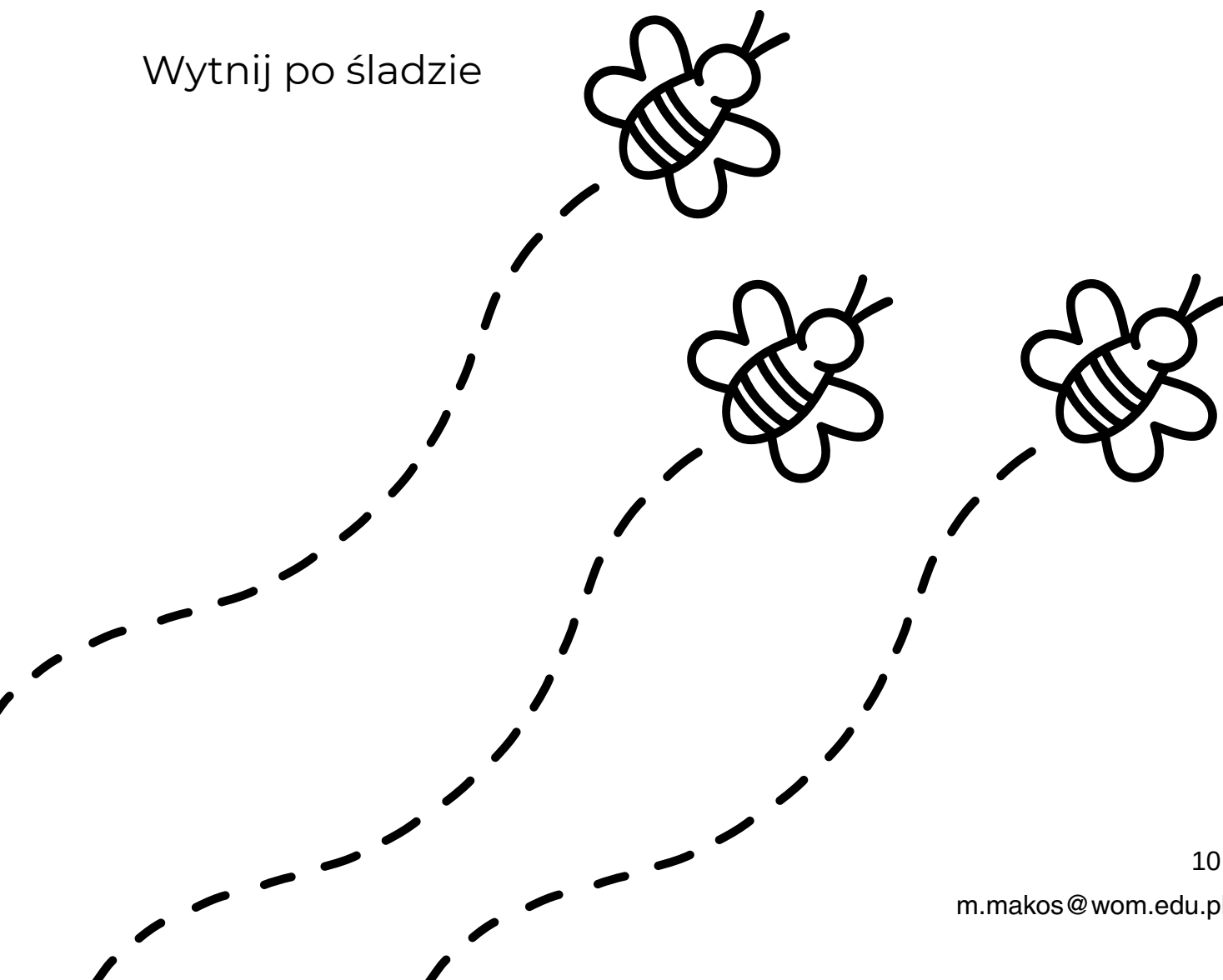

Karta pracy – Grafomotoryka z Bzyczkiem

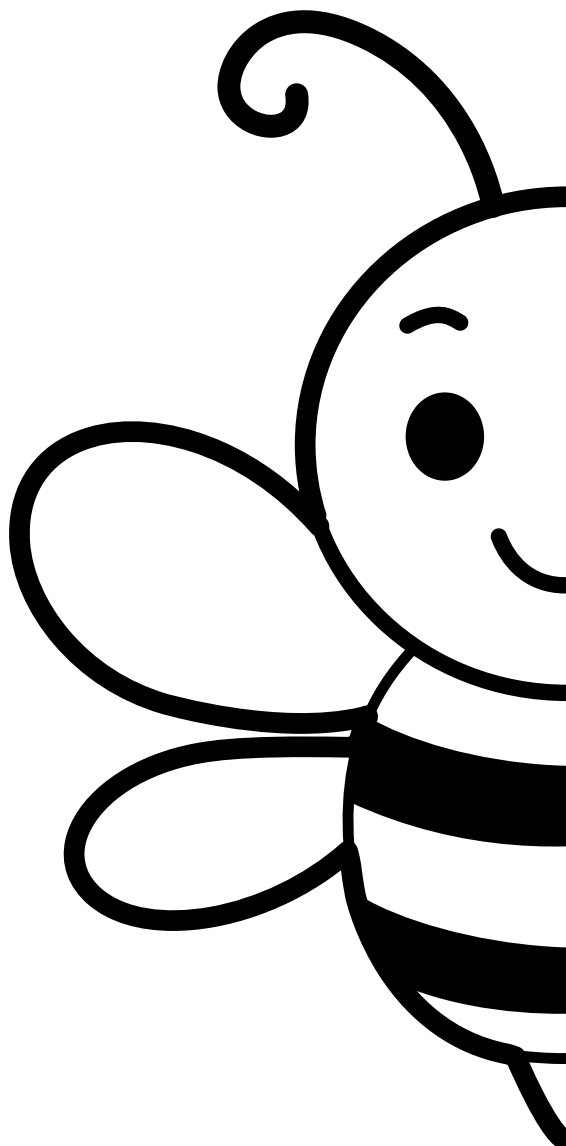
Rysując po śladzie doprowadź Bzyczka do kwiatków.

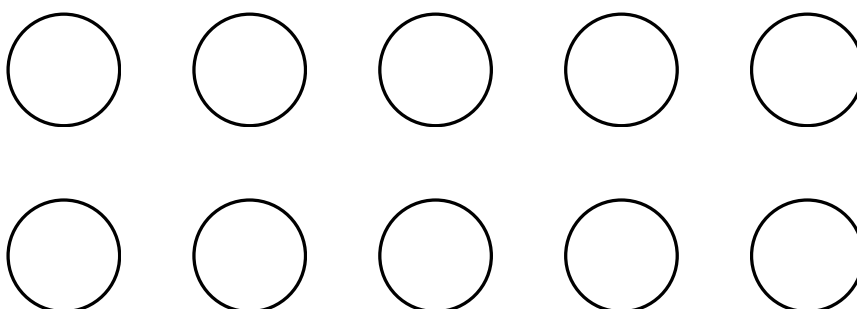
Wytnij po śladzie

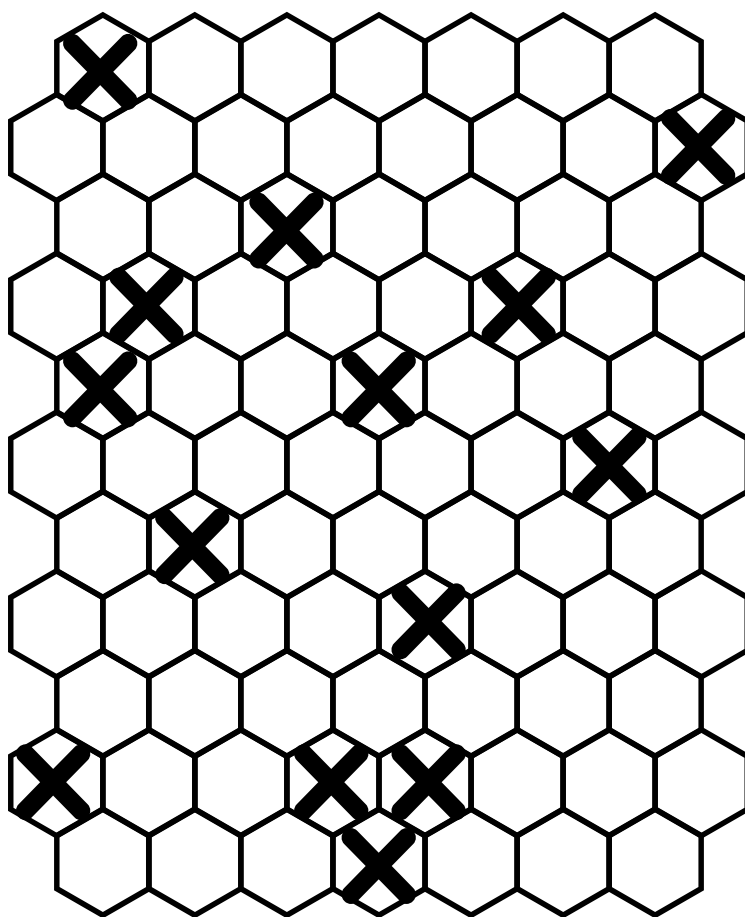

Dorysuj drugą połowę Bzyczka.

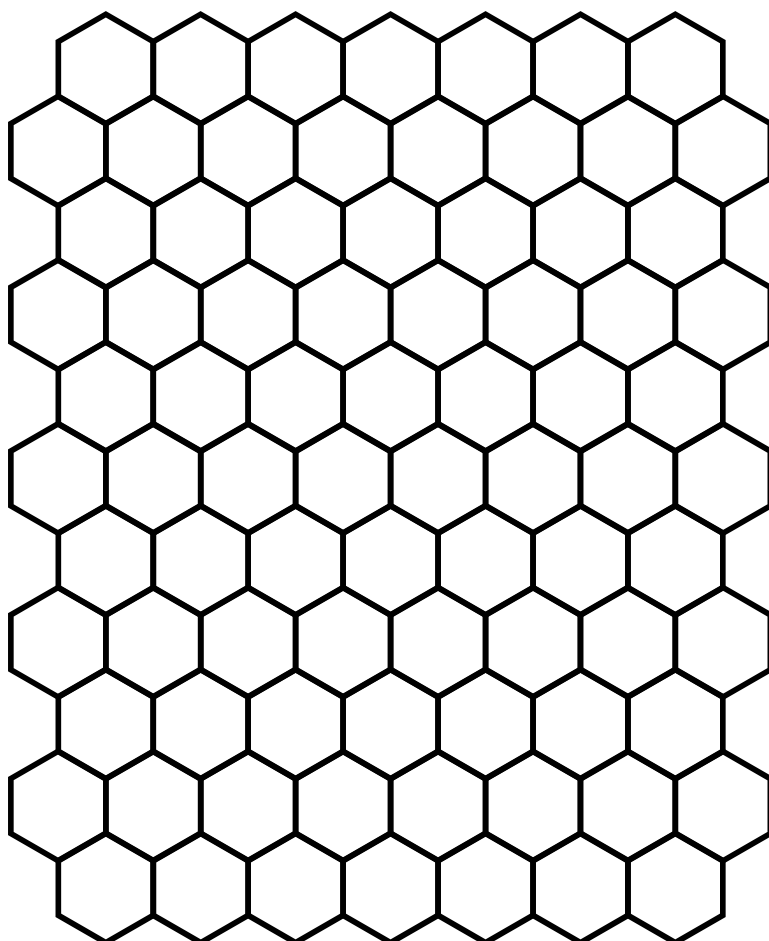

Dorysuj płatki do kwiatków

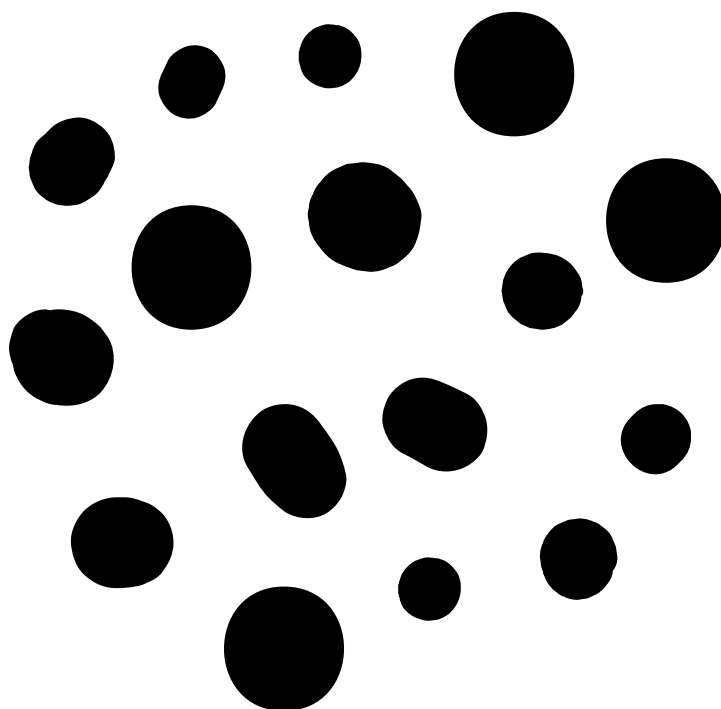
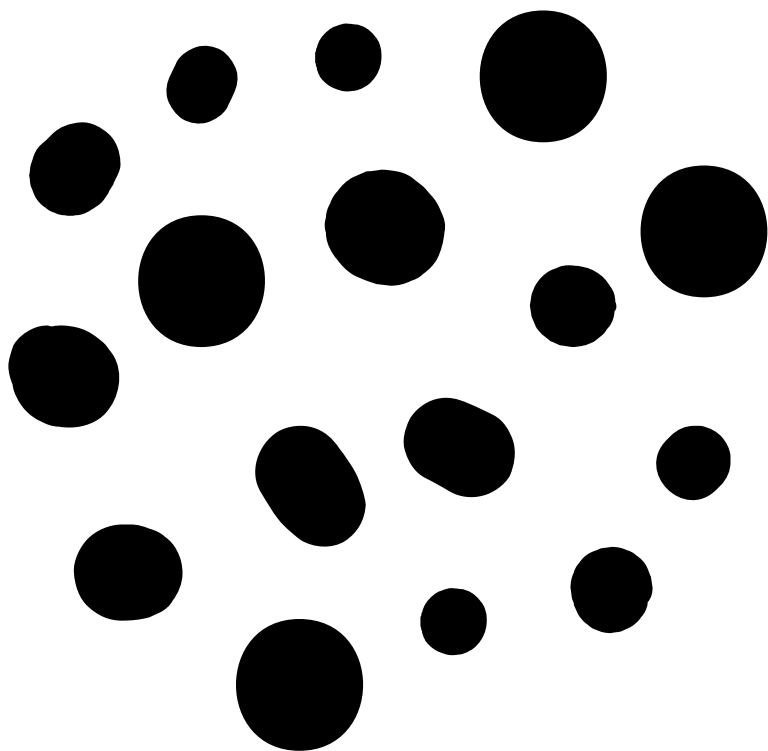

Odwzoruj krzyżyki w plastrach miodu

**OTO PYŁEK KWIATOWY. UNOSI SIĘ W POWIETRZU. DORYSUJ DO NIEGO
RÓŻNE ELEMENTY I STWÓRZ NOWE OBRAZKI, MOŻESZ JE ŁĄCZYĆ**

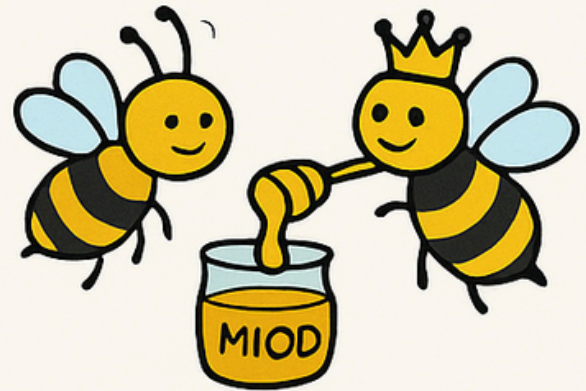

PRZECZYTAJ ZDANIA

Mała pszczoła lata
po łące i zbiera
nektar.

Bzyczek lubi miód,
który leje mu do
mleka królowa
nektaru.

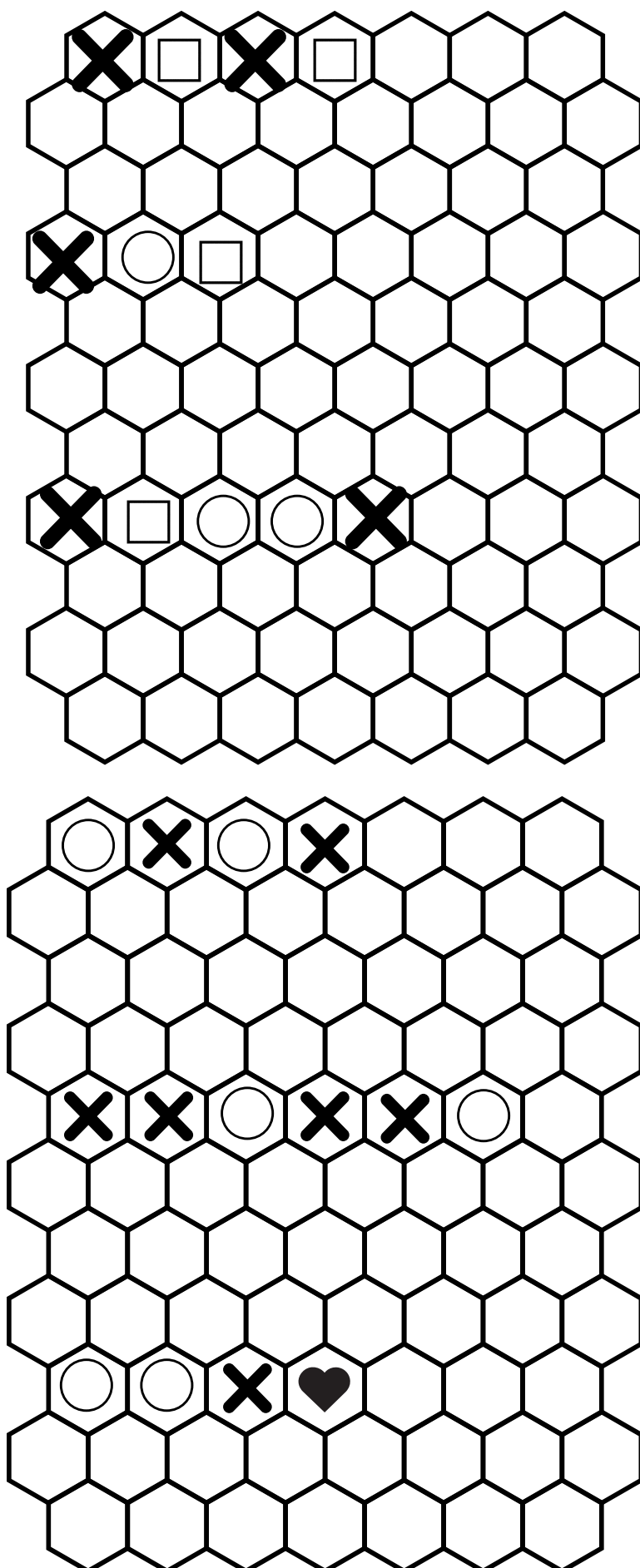
Dzisiaj w ulu duży
hałas. Wszyscy
świętują urodziny
królowej.

Lawenda, akacja, lipa
to kwiaty, które
dają dużo pyłku.
Z niego pszczoły
robią miód.

Uzupełnij wzór

OTO JEDEN Z PRZYKŁADÓW:
CZY POTRAFSZ ZNALEŹĆ NA OBRAZKU IDENTYCZNE ELEMENTY?

WYSZUKAJ WYRAZY I JE WYKREŚL

V	S	O	B	A	S	P	M	I	Ó	D	Q
G	O	L	F	A	D	A	A	C	P	A	S
S	O	L	U	M	D	R	S	B	R	S	W
B	Z	Y	C	Z	E	K	K	O	A	P	I
B	S	O	N	E	K	T	A	R	C	A	M
M	I	Ł	O	Ś	Ć	Z	T	U	A	S	M
H	C	S	R	N	Y	Y	B	P	I	J	I
U	C	T	E	N	D	D	M	Y	S	A	N
T	E	J	L	O	S	P	A	Ł	O	A	G
F	O	L	E	K	Y	U	M	E	L	F	F
Y	F	D	K	T	S	L	A	K	P	S	D
S	F	O	S	T	B	A	L	L	O	H	T

NEKTAR

UL

MIŁOŚĆ

RELAKS

PASJA

PRACA

BZYCZEK

OLEK

MAMA

MIÓD

PYŁEK

PARK

Do ula przyszły pszczołki koleżanki na warsztaty robienia świec z plastra wosku.

Prowadziła je pszczołka Monika.

Przy stole usiadły: Renata, Agnieszka, Ania, Natalia, Izabela, Joanna, Basia, Mirosława i Iwona, Kasia.

Każda z nich zajęła inne miejsce, a Monika stanęła na czele stołu jako prowadząca. Kto gdzie siedział?*(trudne)

Stół miał 10 miejsc, ułożonych wzdłuż dwóch boków (po 5 z każdej strony).

Podpowiedzi:

Renata i Kasia usiadły razem.

Jola usiadła obok Ani

Renata siedziała obok Joli.

Basia siedziała naprzeciwko Renaty.

Kasia siedziała na skraju stołu, niedaleko Moniki.

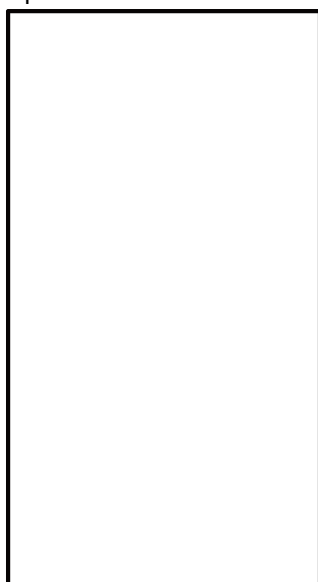
Agnieszka usiadła obok Ani i naprzeciw Izabeli.

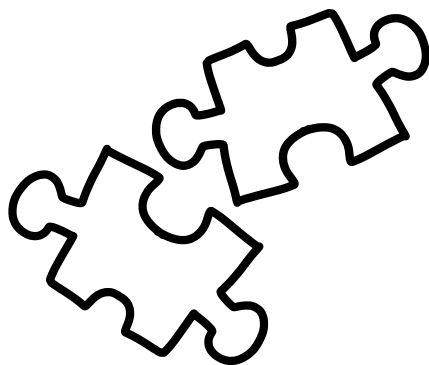
Izabela siedziała obok Natalii.

Mirka siedziała naprzeciwko Kasi.

pszczołka Monika

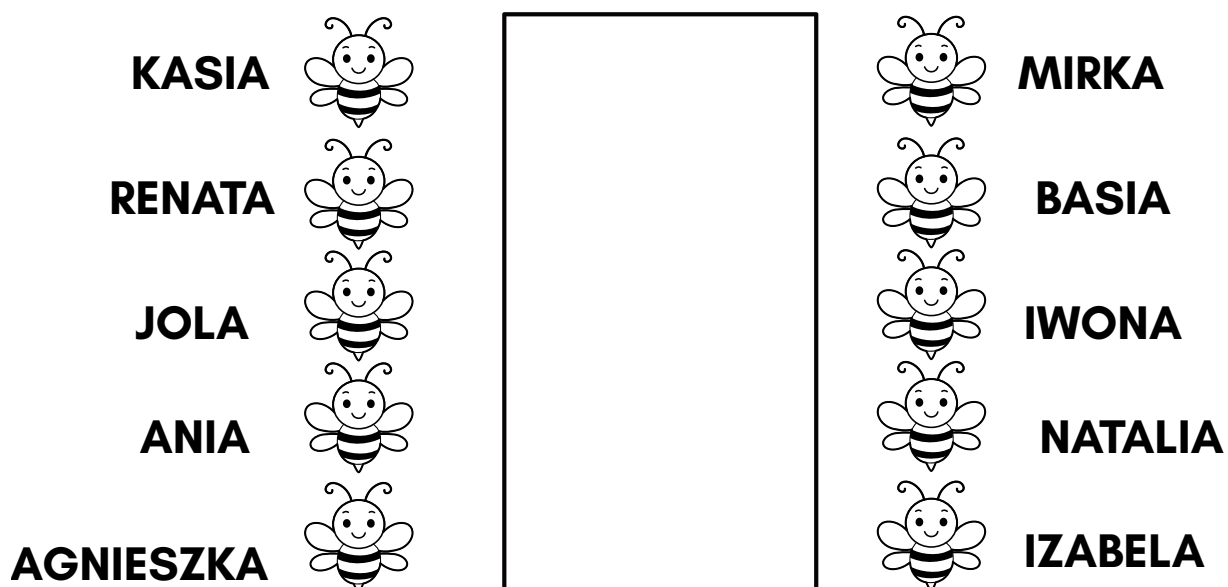

PROPOZYCJA ROZWIĄZANIA

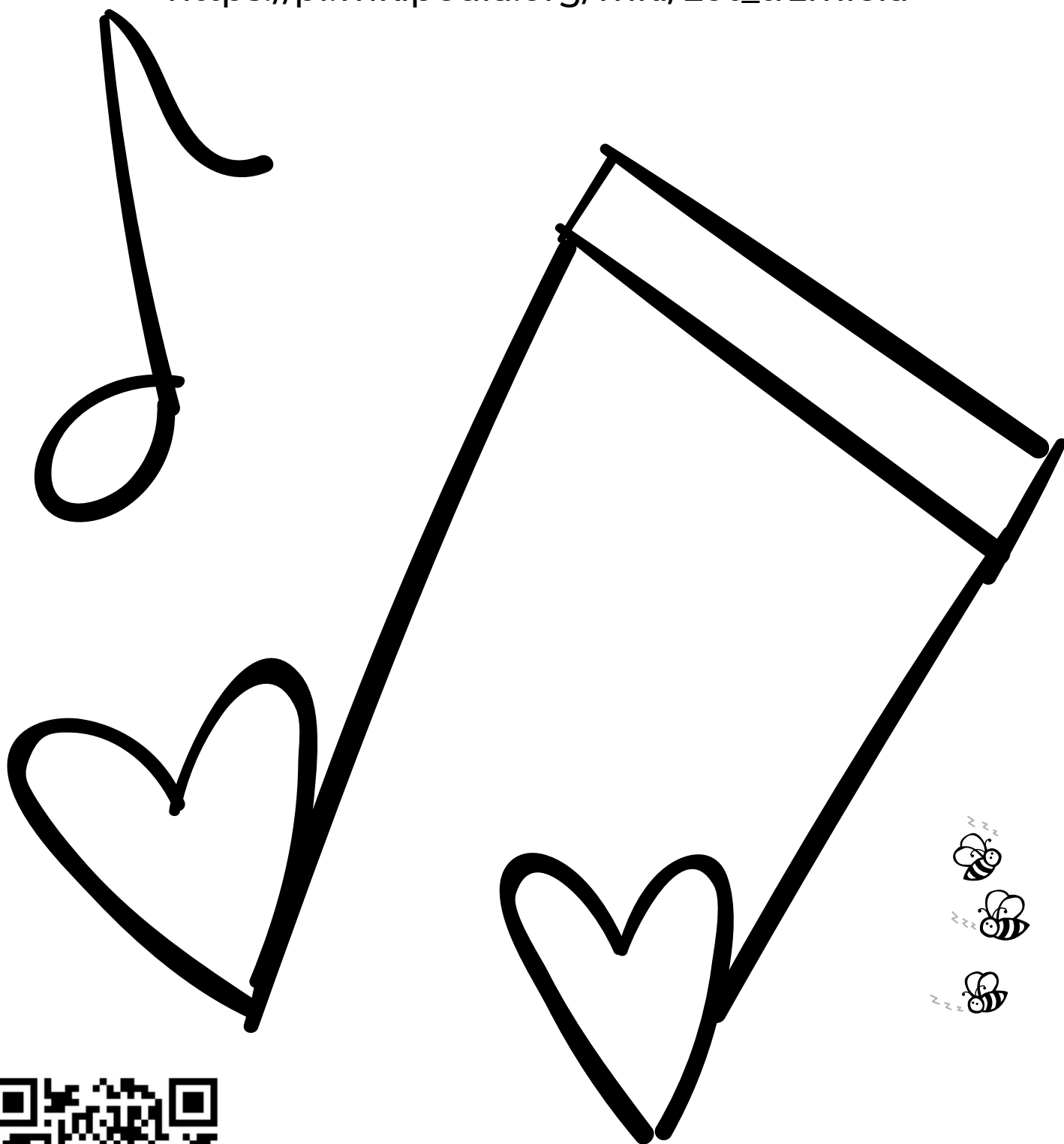

pszczołka Monika

Wysłuchaj utworu “Lot trzmiela”
Rimskiego-Korsakowa i narysuj wkoło nutek co
czujesz.

Jeśli masz potrzebę “polataj” razem z trzmielom
https://pl.wikipedia.org/wiki/Lot_trzmiela

Historia z lukami. Uzupełnij wyrazami, które pasują do tekstu: słownie lub pisemnie.

W wielkim pełnym mieszkał mały pszczołek o imieniu Bzyczek.

Kiedy inne pszczołki bawiły się w, on wolał

Bzyczek lubił dotykać i sprawdzać, jakie są w dotyku.

Miał niezwykły dar. Było to ale

Czasami nie rozumiał pewnych rzeczy, np. gdy ktoś

Czasem dźwięki, takie jak, były dla niego zbyt głośne.

Bzyczek miał swoje rytuały – na przykład lubił wąchać lub

Jego największą pasją był

Dużo ćwiczył jednak ale się nie martwił i

Najlepszym przyjacielem Bzyczka był

ZEGAR - NAUKA GODZIN I MINUT

wygenerowane przez AI

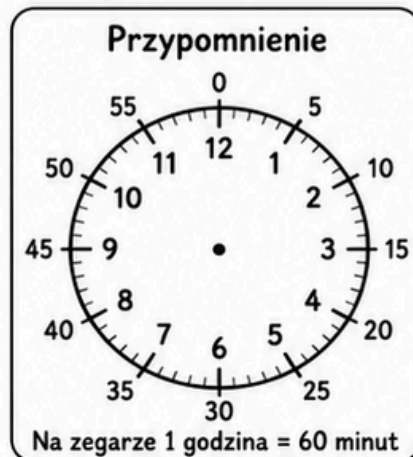

Obliczenia zegarowe

Imię i nazwisko: _____

Data: _____

1. Odczytaj godzinę.

Godzina: _____

Godzina: _____

Godzina: _____

Godzina: _____

2. Narysuj wskazówki.

A) Narysuj: 2:00

B) Narysuj: 6:30

C) Narysuj: 9:15

D) Narysuj: 4:45

3. Obliczenia zegarowe.

- 1) Jest godzina 2:00. Za 1 godzinę będzie _____
- 2) Jest godzina 5:00. Za 2 godziny będzie _____
- 3) Jest godzina 8:30. Za 30 minut będzie _____
- 4) Jest godzina 10:00. 1 godzinę wcześniej było _____
- 5) Jest godzina 7:30. 30 minut później będzie _____
- 6) Jest godzina 12:00. 2 godziny wcześniej było _____

4. Połącz w pary.

11:15

9:00

4:30

Brawo!

Obliczenia zegarowe

Zadania tekstowe z Bzyczkiem

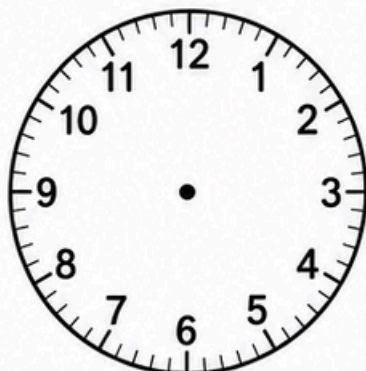
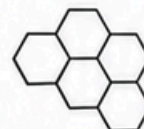

Imię i nazwisko: _____ Data: _____

1. Oblicz, o której godzinie skończył Bzyczek.

Bzyczek układał kamyczki przez 25 minut.

Jeżeli zaczął o 16:20, to o której godzinie skończył?

Start: 16:20

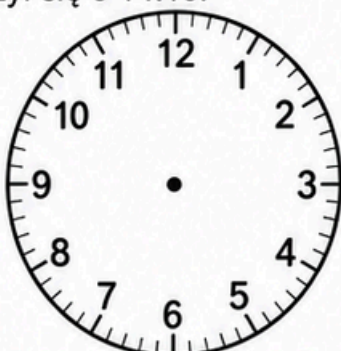
Koniec: _____

Obliczenia:

Odpowiedź:

2. Oblicz, jak długo trwał alarm.

W ulu o 12:45 ogłoszono alarm. Bzyczek schował się, bo nie lubił hałasu. Oblicz, ile czasu trwał alarm, jeśli skończył się o 14:10.

Początek: 12:45

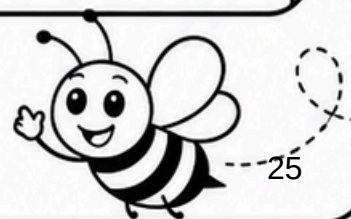
Koniec: 14:10

Obliczenia:

Odpowiedź:

Brawo!

Pomóż pszczelarzowi przeliczyć pszczółki w ulu

Oblicz i wpisz wyniki działań.

1) $6 \cdot 8 =$ _____ 2) $8 \cdot 9 =$ _____ 3) $4 \cdot 8 =$ _____ 4) $2 \cdot 9 =$ _____ 5) $8 \cdot 8 =$ _____

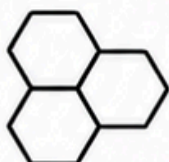
6) $2 \cdot 7 =$ _____ 7) $3 \cdot 9 =$ _____ 8) $4 \cdot 7 =$ _____ 9) $2 \cdot 8 =$ _____ 10) $3 \cdot 5 =$ _____

11) $5 \cdot 8 =$ _____ 12) $4 \cdot 5 =$ _____ 13) $6 \cdot 6 =$ _____ 14) $7 \cdot 8 =$ _____ 15) $3 \cdot 7 =$ _____

16) $5 \cdot 7 =$ _____ 17) $5 \cdot 9 =$ _____ 18) $3 \cdot 8 =$ _____ 19) $7 \cdot 7 =$ _____ 20) $3 \cdot 6 =$ _____

21) $4 \cdot 6 =$ _____ 22) $2 \cdot 5 =$ _____ 23) $2 \cdot 6 =$ _____ 24) $5 \cdot 6 =$ _____ 25) $5 \cdot 5 =$ _____

26) $6 \cdot 7 =$ _____ 27) $9 \cdot 9 =$ _____ 28) $4 \cdot 9 =$ _____ 29) $6 \cdot 10 =$ _____ 30) $7 \cdot 9 =$ _____

≧ **Brawo!** ≦

Dodawanie i odejmowanie w zakresie 30

Imię i nazwisko: _____ Data: _____

1. Oblicz.

1) $8 + 7 =$ _____

7) $6 + 13 =$ _____

2) $14 + 5 =$ _____

8) $30 - 9 =$ _____

3) $20 - 6 =$ _____

9) $11 + 8 =$ _____

4) $17 - 8 =$ _____

10) $22 - 7 =$ _____

5) $9 + 9 =$ _____

11) $4 + 16 =$ _____

6) $25 - 10 =$ _____

12) $18 - 5 =$ _____

2. Uzupełnij brakującą liczbę.

1) $___ + 6 = 14$

5) $7 + ___ = 18$

2) $12 + ___ = 20$

6) $___ + 9 = 21$

3) $___ - 5 = 11$

7) $24 - ___ = 15$

4) $19 - ___ = 10$

8) $___ - 8 = 16$

3. Rozwiąż zadania.

A) W ulu było 12 pszczół. Przyleciało jeszcze 7 pszczół.

Ile pszczół jest teraz w ulu?

Działanie: _____ Odpowiedź: _____

B) Na kwiatkach siedziało 18 pszczół. 5 pszczół odleciało.

Ile pszczół zostało?

Działanie: _____ Odpowiedź: _____

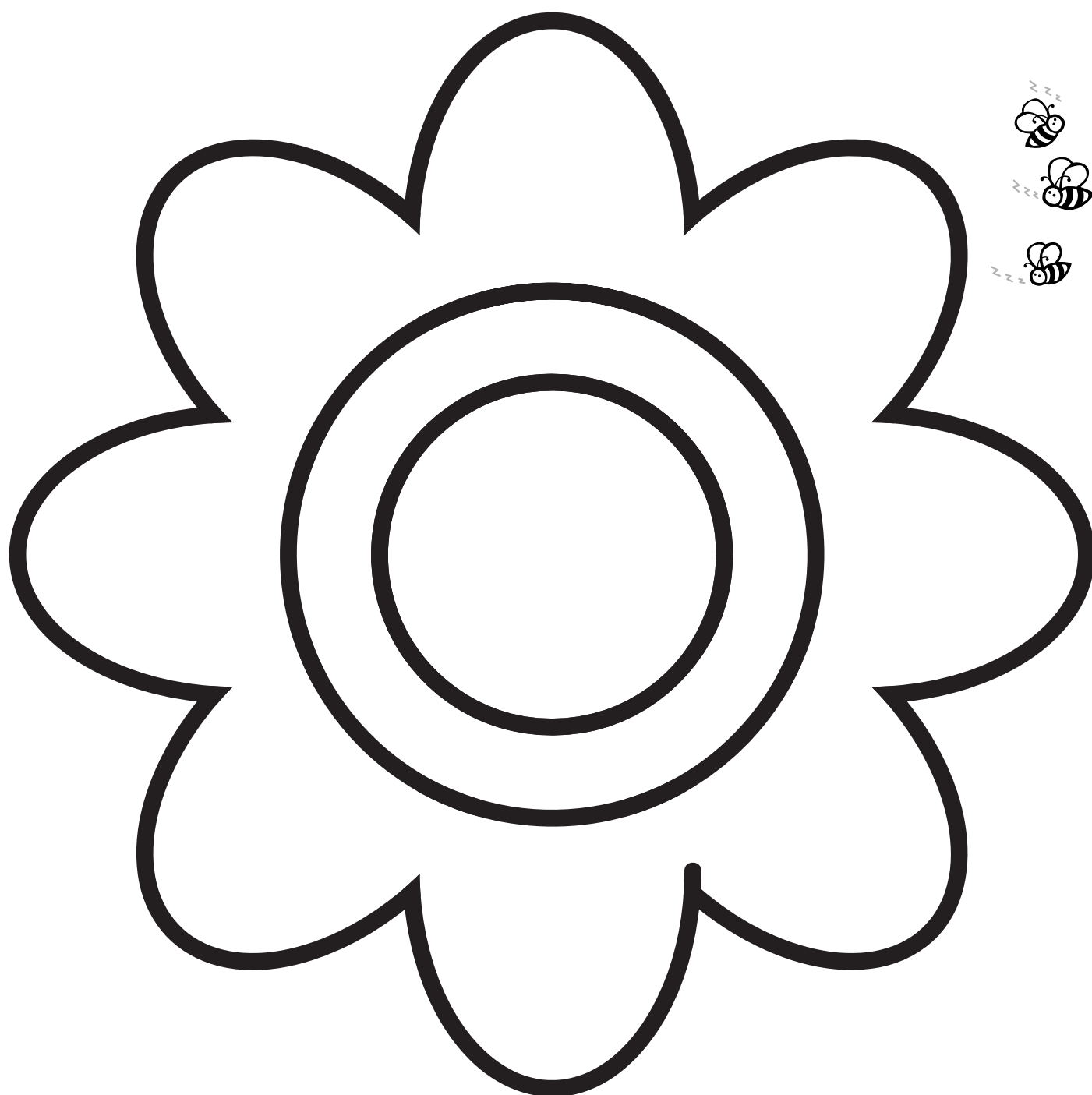
C) Pszczółka zebrała 9 kropli miodu rano i 8 kropli po południu.

Ile kropli miodu zebrała razem?

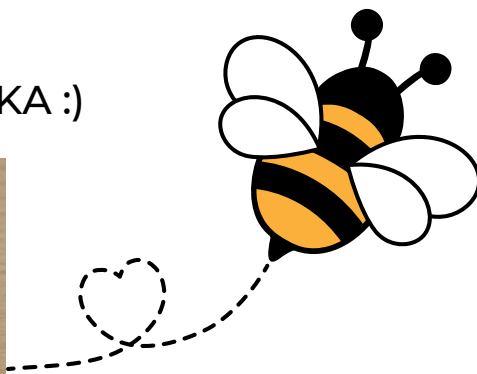
Działanie: _____ Odpowiedź: _____

Brawo!

Wylep środek kwiatka plasteliną i przyklej do niej małe elementy (np. koraliki, groch, słonecznik). Aby uatrakcyjnić zadanie drobne elementy nanoś na plastelinę za pomocą **szczypiec**.

TWORZYMYS PINERA KIEDYŚ MÓWILIŚMY BĄCZKA :)

POTRZEBUJESZ:

- 1.STARĄ PŁYTĘ CD
- 2.KARTKĘ, KLEJ BIUROWY, MAZAKI, NOŻYCZKI
- 3.DWIE PLASTIKOWE NAKRĘTKI
(SUPER SPRAWDZA SIĘ KAPSUŁKA PO KAWIE)
- 4.PIŚTOLET I KLEJ NA GORĄCO

WYKONAJ:

- 1.PRZYŁÓŻ PŁYTĘ DO KARTKI PAPIERU
- 2.ODRYSUJ JĄ
- 3.WYTNIJ ODRYSOWANE KOŁO
- 4.DOWOLNIE OZDÓB TO KOŁO
- 5.PRZYKLEJ PAPIEROWE KOŁO DO PŁYTY KLEJEM BIUROWYM
- 6.NA ŚRODKU PŁYTY - Z DWÓCH STRON - PRZYKLEJ KLEJEM NA GORĄCO PO JEDNEJ NAKRĘTCE.

GOTOWE, ZAKRĘĆ BĄCZKIEM
TO ZADANIE POKAZUJE CI PRZY OKAZJI RUCH OBIEGOWY (WKOŁO SŁOŃCA) I
OBROTOWY (WKOŁO WŁASNEJ OSI) ZIEMI.

JEŚLI NAMALUJESZ NA PINERZE KOLOROWE PASKI (JAK NA PARASOLU)
CO ZAUWAŻASZ PODCZAS SZYBKIEGO OBROTU?

NA STRONIE KOD QR I LINK DO FILMU Z INSTRUKTAŻEM
WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=GRHYE1DMHVK

OTO KILKA PROSTYCH DOWCIPÓW O BZYCKU:

DLACZEGO PSZCZÓŁEK BZYCKEK ZAWSZE ODRABIA
ZADANIA DOMOWE?

– BO LUBI MIEĆ WSZYSTKO „NA TIP-BZZ”!

DLACZEGO BZYCKEK NIGDY NIE GUBI PORTFELA?

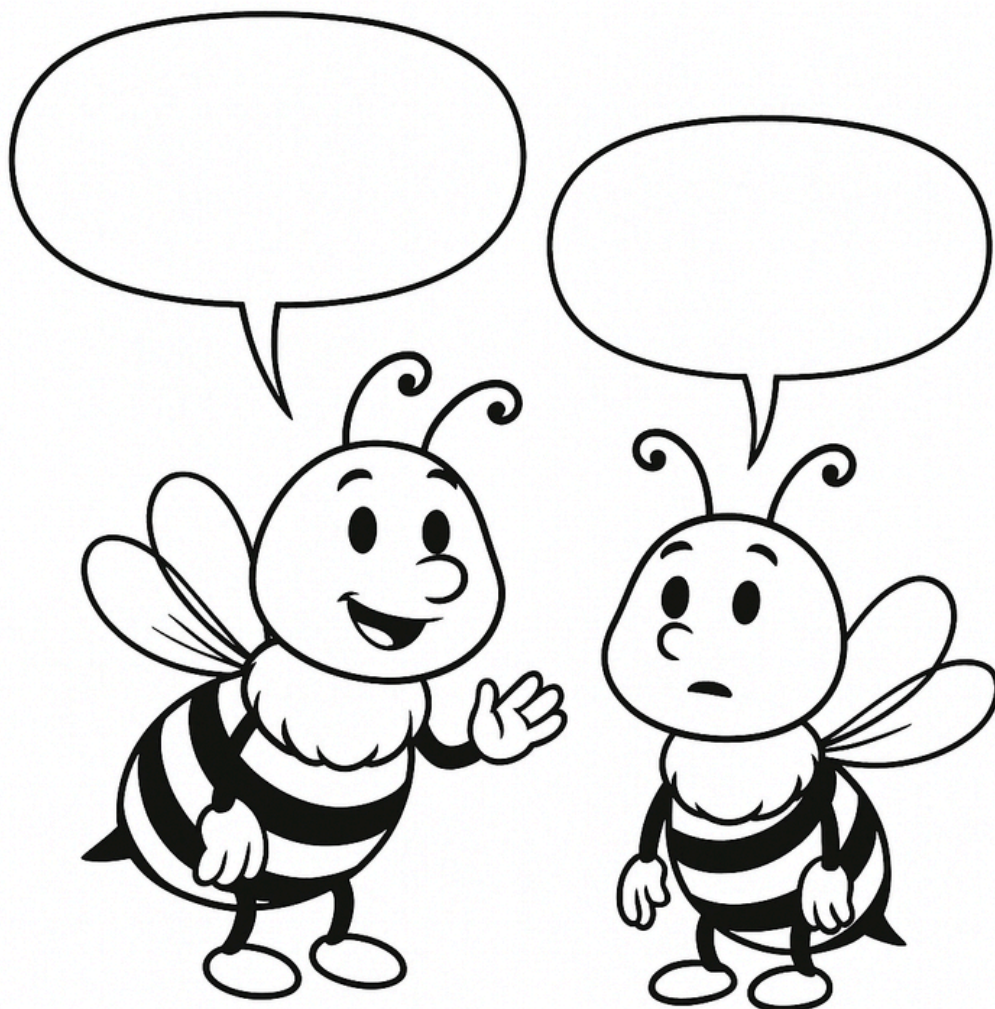
– BO TRZYMA GO W KOMÓRCIE!

CO MÓWI BZYCKEK, GDY DOSTAJE KOMPLEMENT?

– „TO MIÓD NA MOJE USZY!”

HUMOR POPRAWIA NASTRÓJ I POZWALA ZJEDNAĆ LUDZI,
ZAWSZE WARTO MIEĆ JAKIŚ DOWCIP W PAMIĘCI BY SIĘ NIM PODZIELIĆ

Wymyśl tekst do dymków i stwórz śmiesznego mema

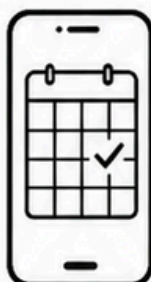

KALENDARZ W TELEFONIE - PLANUJĘ SWÓJ DZIEŃ

1 Po co mi kalendarz?

- pomaga pamiętać o ważnych sprawach
- pokazuje, co mam zrobić dziś i jutro
- ułatwia planowanie szkoły, odpoczynku i zajęć
- przypomina o wydarzeniach i zadaniach

2 Co mogę wpisać?

lekcje

zadanie domowe

trening

wizyta

urodziny

czas na odpoczynek

3 Jak korzystać krok po kroku?

- 1 Otwórz kalendarz w telefonie.
- 2 Wybierz dzień i godzinę.
- 3 Wpisz nazwę wydarzenia.
- 4 Dodaj przypomnienie.
- 5 Sprawdź plan rano i po południu.

4 Dobry plan dnia

7:00	pobudka
8:00	szkoła
15:00	obiad
16:00	zadanie domowe
17:00	zabawa / trening
19:00	przygotowanie na jutro
20:00	odpoczynek

5 Pamiętaj!

- Nie wpisuj zbyt wielu rzeczy naraz.
- Ustawiaj przypomnienia.
- Proś dorosłego o pomoc, gdy trzeba.
- Kalendarz ma pomagać, a nie stresować.
- Możesz planować też miłe rzeczy!

6 Moje 3 ważne sprawy na dziś

1. _____ 2. _____ 3. _____

Planowanie pomaga!

Komentarz do kart pracy.

Karty pracy można wybierać dowolnie, bez konieczności realizowania ich w ustalonej kolejności.

Wybór powinien być uzależniony od zainteresowań ucznia, jego aktualnych możliwości psychofizycznych oraz zaleceń specjalistów.

Ważne jest, aby nauczyciel lub specjalista monitorował stopień rozumienia tekstu i udzielanych odpowiedzi, inicjował interakcje, uczył nawiązywania kontaktu oraz kształtował społecznie pożądane reakcje, podkreślając jednocześnie ich znaczenie.

Z doświadczenia wiem, że gdy nauczyciel wyjaśnia cel i zasadność zadania, uczeń chętniej je wykonuje. Znajomość celu zwiększa jego motywację, np.:

- „Tutaj ważne jest, abyś rozpoznawał/a emocje ludzi. Dzięki temu łatwiej zrozumiesz ich potrzeby i będziesz potrafił/a właściwie zareagować. To sprawi, że druga osoba może cię polubić i chętniej będzie z tobą rozmawiać.”
- „W tym zadaniu rozwijamy kreatywność. W przyszłości pozwoli ci ona szybciej wykonywać różne zadania lub czerpać większą przyjemność z ich realizacji.”

Zadania zawarte w kartach obejmują różnorodne obszary o charakterze usprawniającym, rozwijającym oraz uspołeczniającym. Nauczyciel ma swobodę w wyborze i realizacji zadań, jednak szczególnie ważne jest, aby jasno tłumaczyć sens treści i poleceń.

W przypadku zauważenia błędów w materiałach proszę o informację zwrotną – zostaną wówczas wprowadzone stosowne poprawki.

Przypisany obszar rozwoju, który jest usprawniany w ramach rewalidacji ucznia w spektrum autyzmu:

- Pytania: „Co przyjemnego mogło spotkać Bzyczka? Jak pocieszyć?” → rozwój kompetencji emocjonalno-społecznych, rozpoznawanie i nazywanie emocji.
- Sytuacje z życia Bzyczka (zgubił się, hałas, śmiech kolegów) → rozumienie emocji i potrzeb, kształtowanie umiejętności komunikacyjnych.
- Labirynt → koncentracja uwagi, logiczne myślenie przestrzenne.
- „Na paluszki” – ruchy palców → motoryka mała, koordynacja palców + rytmizowanie mowy.
- Grafomotoryka: prowadzenie po śladzie, wycinanie → grafomotoryka i motoryka mała.
- Dorysuj płatki, dorysuj drugą połowę → percepcja wzrokowa, koordynacja wzrokowo-ruchowa, kreatywność.
- Kolorowanka relaksacyjna → samoregulacja emocjonalna, koncentracja, wyciszenie.
- Odwzorowanie krzyżyków w plastrach miodu → percepcja wzrokowa, grafomotoryka.
- „Pyłek w powietrzu – dorysuj różne elementy” → kreatywność, wyobraźnia, ekspresja plastyczna.
- Uzupełnij wzór → percepcja wzrokowa, logiczne myślenie, koncentracja.
- Czytanie zdań → rozwój umiejętności polonistycznych, czytanie ze zrozumieniem.
- Znajdź identyczne elementy → analiza i synteza wzrokowa, spostrzegawczość.
- Wykreślanek słowna (Bzyczek, pyłek, pasja itd.) → rozwój językowy, koncentracja, percepcja wzrokowa.
- Łamigłówka logiczna – kto gdzie siedział przy stole → myślenie logiczne, wnioskowanie, koncentracja.
- Słuchanie „Lotu trzmiela” i rysowanie odczuć → percepcja słuchowa, ekspresja emocji, integracja muzyczno-ruchowa.
- Historia z lukami → czytanie ze zrozumieniem, rozwój języka, pamięć słowna.
- Obliczanie czasu → kompetencje matematyczne, orientacja w czasie.
- Tabliczka mnożenia → kompetencje matematyczne, pamięć operacyjna.
- Liczenie pszczołek (pomóż pszczelarzowi) → rozwój matematyczny, liczenie, koncentracja.
- Wylepianie kwiatka plasteliną i szczypcami → sprawność manualna, motoryka mała, integracja sensoryczna.
- Zadanie techniczne – wykonanie spinnera/bączka → rozwój techniczny z elementami STEAM i terapii zajęciowej, planowanie, sprawność manualna, wspieranie pamięci operacyjnej.
- Dowcipy o Bzyczku → poczucie humoru, rozumienie przenośni, kontekst społeczny.
- Stwórz mema z dymkami → rozwój językowy, kreatywność, komunikacja społeczna.

Przykładowy scenariusz zajęć rewalidacyjnych z wykorzystaniem kart rewalidacji

Temat przewodni: **Bzyczek i pszczołki – każdy ma swoje miejsce w społeczeństwie.**

Cele ogólne:

- rozwijanie kompetencji społecznych i komunikacyjnych,
- ćwiczenie koncentracji, uwagi i spostrzegawczości,
- doskonalenie motoryki małej, dużej i grafomotoryki,
- rozwijanie umiejętności czytania, pisania, matematycznych,
- rozwijanie sprawczości i dbania o dobrostan,
- rozmowa o relacjach i współpracy w grupie/społeczeństwie (elementy doradztwa zawodowego),
- budowanie poczucia wartości i akceptacji. Rola humoru w życiu.

Cele szczegółowe (uczeń):

- rozpoznaje i nazywa emocje swoje i bohaterów historyjki,
- ćwiczy koncentrację uwagi w zadaniach słuchowych i wzrokowych,
- rozwija sprawność manualną,
- poprawia koordynację ruchową w ćwiczeniach ruchowych,
- czyta proste zdania i krótkie teksty,
- wykonuje zadania matematyczne wzmacniające umiejętności poznawcze,
- rozwija świadomość swoich mocnych stron,
- uczy się rozumieć, że każdy ma ważną rolę w społeczeństwie, jak pszczoły w ulu.

Struktura zajęć.

1. Powitanie i wprowadzenie.

Krótką rozmowa: „Jak się dziś czujesz? Co miłego Cię dziś spotkało”. Trening wdzięczności

Wprowadzenie do tematu: „Pszczółek Bzyczek”.

2. Ćwiczenia wspierające – koncentracja i motoryka duża.

Czas wykonania w harmonogramie zajęć zależny od możliwości psychofizycznych ucznia.

Może być zrealizowany w formie:

- zachęty do podjęcia działań na początku zajęć,
- jako forma przerwy śródlekcyjnej po znużeniu/wysiłku poznawczym,
- na koniec zajęć jako nagroda czy forma relaksu.

Zabawa ruchowa „Lot pszczołek i zbiór pyłku”. Ćwiczy uważność. Wspieranie koordynacji wzrokowo-ruchowej i motoryki dużej i małej.

Można wykonać na 3 sposoby:

- zbieranie (szeregowanie) wg kolorów rozrzuconych piłek,
- przenoszenie za pomocą pincety rozrzuconych kolorowych pomponów,
- przenoszenie wody za pomocą pipety laboratoryjnej między miseczkami.

3. Część główna

a) Opowieść terapeutyczna o Bzyczku.

- Czytanie tekstu o pszczołku Bzyczku. Pytanie do tekstu, zadania na rozwijanie kompetencji społecznych, rozpoznawania emocji.

b) Zadanie na koncentrację i spostrzegawczość.

- Zadania z kart pracy związanych z tematyką tekstu.

c) Ćwiczenie matematyczne – pytania o czas i jego wagę w planowaniu różnych aktywności.

- Zadania matematyczne z kart rewalidacji i nowe powstałe w trakcie interakcji z uczniem?
- Proste zadania z obliczaniem czasu.

d) Grafomotoryka i motoryka mała

- Zadanie: rysowanie po śladzie, wycinania.
- Wylepianie kwiatu pyłkami.

e) Znaczenie humoru w dobrostanie psychicznym każdego człowieka, wgląd w naturę ludzką i rozumienie dowcipu.

- Zadania z kart rewalidacji.
- Czytanie i tłumaczenie znaczenia dowcipu.

f) Rozmowa o relacjach i dobrostanie.

- Dyskusja: „Co robi pszczoła dla ula, a co ul daje pszczole?”
- Analogicznie: „Co robisz dla kolegów/koleżanek, co oni mogą zrobić dla ciebie?”

Mini ćwiczenie doradztwa zawodowego: uczeń mówi, w czym jest dobry i co mógłby robić w przyszłości.

4. Zakończenie i podsumowanie

Ćwiczenie relaksacyjne: wysłuchanie „Lotu Trzmiela” - karta pracy, kod QR.

Ewaluacja: pytamy ucznia co było dla niego łatwe, a co trudne, co sprawiło mu przyjemność, a co go nużyło (w jaki sposób udało się utrzymać koncentrację czy ukończyć zadanie).

Środki dydaktyczne:

- tematyczne karty pracy z publikacji „Pszczółek Bzyczek”,
- materiały plastyczne/szkolne nożyczki, klej, kredki, papierowe elementy pszczół,
- piłki, pompony, zabawki/przedmioty sensoryczne (do zadań ruchowych).

DODATEK

SCENARIUSZ I MATERIAŁY DO LEKCJI O NEURORÓŻNORODNOŚCI W KLASACH I-III

W wielkim, tętniącym życiem ulu, pełnym tysięcy pracowitych pszczołek, mieszkał mały pszczołek o imieniu Bzyczek. Był trochę inny niż reszta. Kiedy inne pszczołki bawiły się w chowanego w kwiatowych zaroślach, Bzyczek wolał układać w równych rzędkach kamyki albo dotykać puszystych płatków mlecza, sprawdzając, jak bardzo są miękkie.

Bzyczek był pszczołkiem o wyjątkowym umyśle, chociaż jego niezwykły mózg czasem pracował na innych obrotach. Zauważał szczegóły, których nie widziały inne pszczoły. Zawsze wiedział, w którą stronę polecieć, żeby znaleźć najśłodszy nektar.

Bzyczek miał też swoje rytuały. Lubił dotykać faktury liści, wąchać intensywny zapach koniczyzny, a potem długo przyglądać się, jak spadają krople rosy. Niektóre dźwięki, jak głośnie brzęczenie roju w czasie alarmu, były dla niego za głośnie i przeszkadzały mu w koncentracji. Czasem, kiedy coś było nie tak, Bzyczek na chwilę zamykał się w sobie.

W ulu mieszkały także inne wyjątkowe pszczołki.

Stefcia była niezwykle kreatywna i kolorowa. Ładnie malowała i dbała o to, aby ule zawsze pięknie wyglądały. Uwielbiała je ozdabiać w kolorowe kwiaty by nawet zimą czuło się atmosferę lata.

Antek miał zmysł techniczny. Projektował i budował solidne plastry z wosku w technice 3D, każda przez niego zbudowana komórka to arcydzieło techniczne: bezpieczne i praktyczne w ulu. Potrafił wszystko idealnie dopasować i ułożyć, dzięki czemu praca w ule były nowoczesne i stabilne.

Robuś był mistrzem w dostarczaniu pyłku. Latał szybko, dokładnie i nigdy nie tracił ani jednego ziarenka. Wszyscy w ulu wiedzieli, że jeśli coś trzeba przynieść na czas, Robuś robi to najszybciej.

Tania znała nazwy wszystkich miododajnych roślin, potrafiła je rozpoznać po najdrobniejszych szczegółach. Skrętnie notowała ich wygląd, terminy wzrostu i pylenia. Bardzo lubiła czytać, a trudne słowa zawsze łatwo przychodziły jej do głowy.

Mati był prawdziwym mistrzem liczenia. Potrafił wszystko dokładnie przeliczyć - wiedział, ile pyłku trzeba przynieść i ile powstanie z niego miodu oraz kto dostarczył go najwięcej. Dzięki niemu w ulu nic się nie marnowało, a praca była zawsze dobrze zaplanowana.

Pszczołek Bzyczek miał wspaniałych przyjaciół ale jego najlepszy kumpel, Olek, był bardzo wyluzowanym pszczołkiem, który zawsze szanował to, że Bzyczek potrzebuje czasem ciszy. Kiedy Bzyczek układał patyczki, Olek po prostu siedział obok i podziwiał jego perfekcję. Czasami go bronił przed innymi niemiłymi pszczołkami używając swojej tajnej broni czyli humoru i inteligencji.

A nad wszystkim czuwała mądra i spokojna Królowa Nektaru, która potrafiła dostrzec wyjątkowość każdej pszczołki i przypominała wszystkim, że każdy ma swoje ważne miejsce w ulu.

Bzyczek był dowodem na to, że nie trzeba być jak wszyscy, żeby być szczęśliwym i wartościowym. A dzięki swoim przyjaciołom - Stefci, Antkowi, Robusiowi, Tani, Matiemu i Olkowi - wiedział też, że razem można stworzyć coś naprawdę wyjątkowego. Każdy z nich miał inne talenty, ale dopiero wspólnie tworzyli ul, który działał po mistrzowsku!!

DOM PSZCZÓŁEK

Pszczółek
Bzyczek

PRACA
PRZYJAŹŃ
WIEDZA
RADOŚĆ
MIŁOŚĆ

Temat: Każdy jest inny – poznajemy neuroróżnorodność na przykładzie pszczołek.

Cele lekcji

Uczeń:

- rozumie pojęcie neuroróżnorodności,
- dostrzega własne mocne strony,
- akceptuje różnice między ludźmi,
- rozwija empatię i współpracę,
- ćwiczy koncentrację i przerzutność uwagi,
- rozwija kreatywność i logiczne myślenie,
- wzmacnia poczucie własnej wartości,
- rozwija motorykę małą i dużą,
- uczy się rozpoznawania i nazywania emocji.

Metody pracy

- rozmowa kierowana
- doświadczenie
- praca w grupach
- działania praktyczne
- elementy integracji sensorycznej
- aktywność muzyczna

Środki dydaktyczne

- tekst o Bzyczku i pszczołkach
- kartki, długopisy
- pipety lub małe łyżeczki
- wykałaczki + chrupki / plastelina
- karty pracy
- odtwarzacz muzyki, głośnik

Przebieg lekcji

1. Wprowadzenie i przedstawienie celu zajęć (5 min).

Neuroróżnorodność to sposoby myślenia, przetwarzania informacji, uczenia się i odbierania bodźców wynikające z przekazywania informacji przez neurony w mózgu człowieka. Osoby neuroróżnorodne to np. osoby ze spektrum autyzmu, z ADHD, z dysleksją czy dysortografią, z niepełnosprawnością intelektualną.

2. Opowiadanie (10 min)

Czytanie historii o Bzyczku i pszczołkach.

Rozmowa o podobieństwach do bohaterów.

Podział uczniów wg cech z opowiadania:

- uczniowie uzdolnieni plastycznie,
- uczniowie uzdolnieni technicznie i informatycznie,
- uczniowie z talentem sportowym,
- uczniowie z talentem polonistycznym/przyrodniczym,
- uczniowie z talentem matematycznym,
- uczniowie lubiani przez innych za humor lub odwagę.

3. Zadania w grupach (10-15 min) z omówieniem prac.

Warto wyświetlić timer, np. timer online google.

Zastanawiamy się wspólnie, z jakich pojemników możemy skorzystać w klasie, by zbierać z nich wodę (miodek). Jest to zadanie wyłaniające osoby dowcipne lub inteligentne (jak bohater Olek).

Nauczyciel tworzy grupy albo zgodnie z talentem: grupa matematyczna, plastyczna itp., albo mieszane. Następnie przyznaje zadania:

- grupa plastyczna tworzy kwiaty z bibuły i drucików kreatywnych
- grupa matematyczna rozwiązuje kartę pracy np. s. 25- 27
- grupa przyrodniczo językowa rozwiązuje kartę pracy s. 18 lub ⁴⁷₄₃

- grupa techniczna tworzy z chrupek i wykałaczek sześciiany
- grupa sportowców biega po klasie i za pomocą pipet/łyżeczek przenosi wodę (miód) do wspólnej miseczki/kubeczka.

4. "Lot trzmiela" praca z utworem muzyki klasycznej. ZADANIE DODATKOWE LUB WYMIENNE

Każde dziecko otrzymuje czystą kartkę lub kartę pracy z dużą nutą. s. 21. Nauczyciel odtwarza utwór (można skorzystać z kodu QR)

W trakcie słuchania uczeń:

- zapisuje lub rysuje emocje, które czuje,
- zapisuje lub rysuje skojarzenia (np. ruch, zwierzęta, sytuacje),
- może używać symboli, kolorów, rysunków.

Omówienie:

- Co czuliście podczas słuchania?
- Kto miał ochotę tylko słuchać, a kto biegać po sali?
- Czy wszyscy czuli to samo?
- Z czym kojarzyła się muzyka?

Każdy może inaczej odbierać ten sam dźwięk

5. Jeśli grupa pracuje sprawnie i zostanie nam czas możemy zaproponować zabawę: wystąp jeśli lubisz!

Piktogramy do zabawy na s. 44 i 45.

Uczniowie ustawiają się w dwóch rzędach, twarzami do siebie.

Nauczyciel czyta:

- lubię zapach,
- lubię dotykać,
- lubię dźwięk ...

... i wymienia jeden z zapachów, dźwięków czy faktur ze strony 43/44. Osoby, które lubią -wychodzą krok do przodu. Wtedy widzimy jakie są preferencje uczniów, kto co lubi a kto nie. Można dodać własne przykłady.

6. Podsumowanie (3–5 min).

Rozmowa:

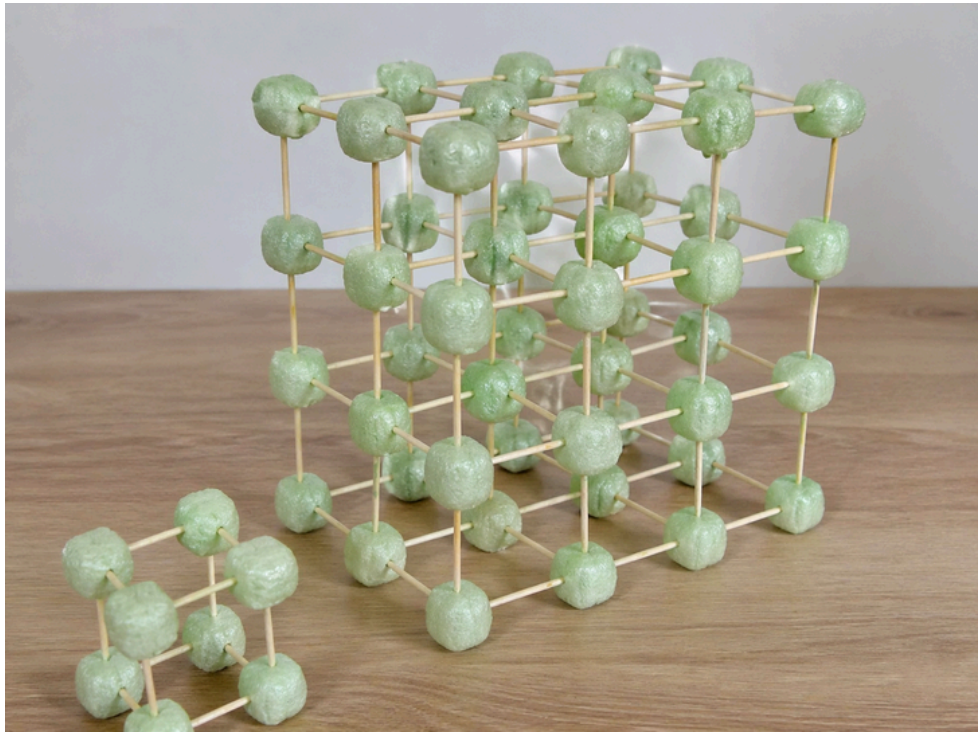
- Czy wszyscy jesteśmy tacy sami?
- Czy każdy był ważny w grupie?
- Czy rozumiesz, że każdy z nas inaczej może odbierać świat, uczyć się, czerpać przyjemność z innych aktywności?

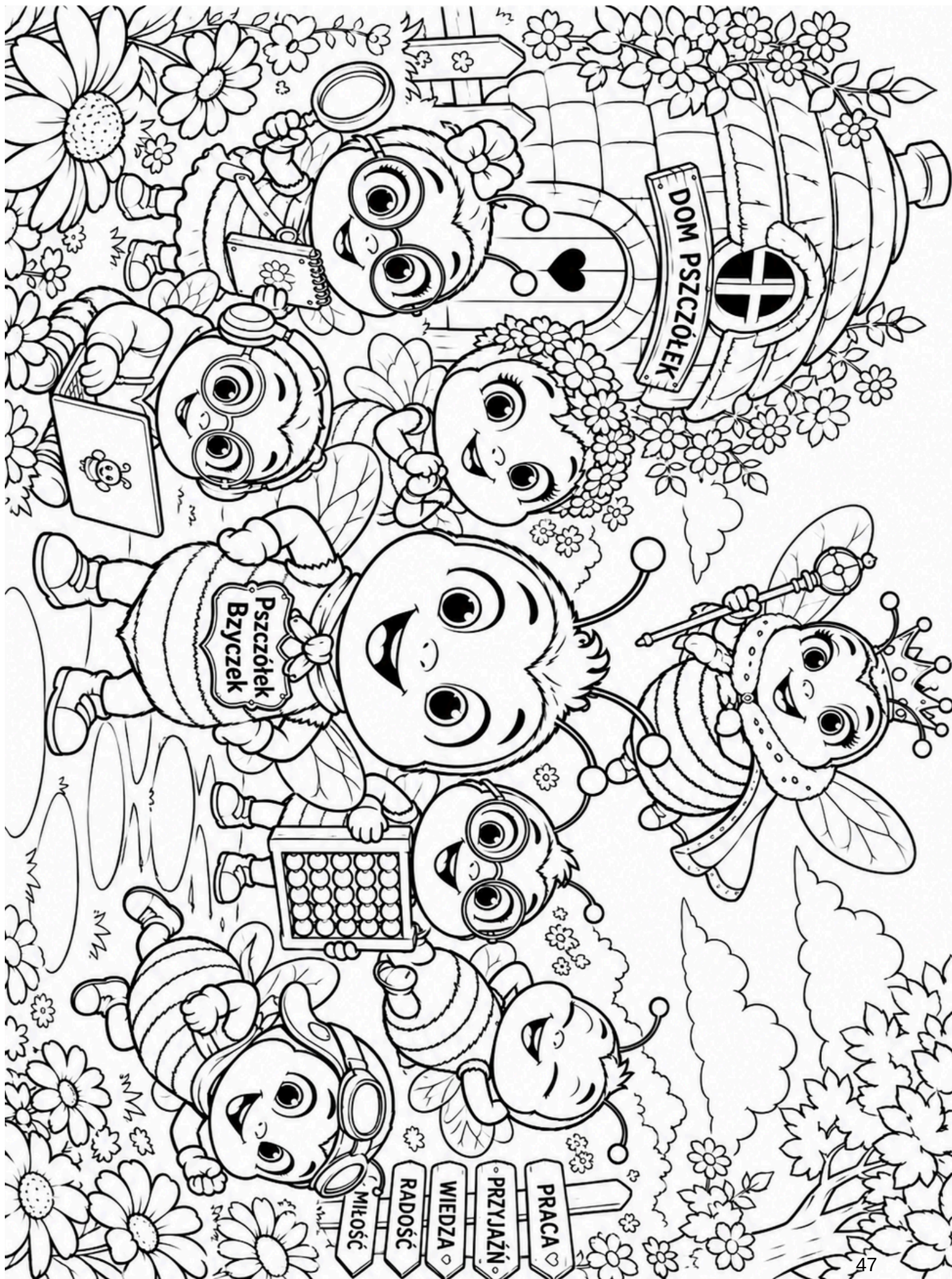
Wniosek końcowy:

Tak jak w ulu – każdy ma swoje miejsce i swoje talenty.

Lider (Królowa Nektaru) widzi potencjał każdego.

Różnorodność sprawia, że wspólnie działamy lepiej.

Pszczółek Bzyczek – łamigłówki logiczne

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania ustnie lub pisemnie.

1. Przeczytaj tekst.

W wielkim ulu mieszkał mały pszczołek Bzyczek. Lubił układać kamyczki, dotykać miękkich płatków mleczu i obserwować krople rosy. Głośne dźwięki przeszkadzały mu w koncentracji. W ulu mieszkali też inne wyjątkowe pszczołki. Stefcia ozdabiała ule kwiatami. Antek budował mocne plastry z wosku. Robuś szybko dostarczał pyłek. Tania знаła rośliny miododajne i robiła notatki. Mati świetnie liczył i planował pracę. Olek był spokojnym przyjacielem, który wspierał Bzyczka, gdy potrzebował ciszy. Królowa Nektaru przypominała wszystkim, że każda pszczołka jest ważna.

2. Uzupełnij informacje.

- Bzyczek lubił układać _____.
- Głośne _____ przeszkadzały mu w koncentracji.
- Mocne plastry z wosku budował _____.
- Rośliny miododajne znała _____.
- Każda pszczołka jest ważna – przypominała _____.

3. Prawda czy fałsz?

- Robuś był mistrzem dostarczania pyłku. (P) (F)
- Stefcia zajmowała się liczeniem słoiczek miodu. (P) (F)
- Olek wspierał Bzyczka, gdy ten potrzebował ciszy. (P) (F)
- Tania znała rośliny miododajne. (P) (F)
- Królowa Nektaru uważała, że każda pszczołka jest ważna. (P) (F)

4. Kto to? Wpisz imię pszczołki.

- Ozdabiała ule kolorowymi kwiatami. _____
- Budował mocne plastry z wosku. _____
- Świetnie liczył i planował pracę. _____
- Szybko dostarczał pyłek. _____
- Szanował to, że Bzyczek czasem potrzebuje ciszy. _____

5. Połącz w pary.

Bzyczek	•	•	zna rośliny miododajne
Stefcia	•	•	ozdabia ule
Antek	•	•	układa kamyczki
Robuś	•	•	wspiera przyjaciela
Tania	•	•	buduje plastry
Mati	•	•	dostarcza pyłek
Olek	•	•	świetnie liczy

6. Łamigłówka logiczna.

Stefcia, Robuś i Mati wykonywali trzy różne zadania: ozdabianie ula, dostarczanie pyłku i liczenie słoiczek miodu. Przeczytaj wskazówki i wpisz właściwe zadanie przy każdej pszczołce.

- Robuś wykonywał najszybsze zadanie.
- Stefcia nie dostarczała pyłku.
- Mati nie ozdabiał ula.

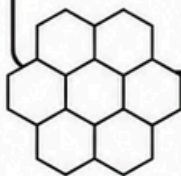
Stefcia – _____

Robuś – _____

Mati – _____

Wyrazy do wyboru:

ozdabianie ula, dostarczanie pyłku,
liczenie słoiczek miodu

Brawo!

lubię zapach

lubię dźwięk

Zakończenie i wnioski metodyczne

Głównym celem niniejszej pracy było stworzenie autorskiego zestawu kart rewalidacyjnych, ukierunkowanych na stymulację sfery emocjonalno-społecznej, komunikacyjnej oraz funkcji poznawczych u uczniów ze spektrum autyzmu (ASD). Opracowane materiały stanowią gotowe do natychmiastowego wdrożenia narzędzie terapeutyczne. Odpowiada ono bezpośrednio na specyficzne, zdiagnozowane wcześniej deficyty i potrzeby rozwojowe tej grupy wychowanków.

Ogromną zaletą prezentowanych materiałów jest ich elastyczność. Pozwala ona na swobodną modyfikację zadań i dopasowanie ich do indywidualnego tempa pracy, możliwości oraz specyficznych zainteresowań każdego dziecka. Zakładanym efektem stosowania tej metody jest wyraźny wzrost zaangażowania uczniów oraz łatwiejsze przyswajanie przez nich trudnych, abstrakcyjnych pojęć społecznych.

W pracy terapeutycznej należy jednak pamiętać, że karty rewalidacyjne nie powinny być stosowane w izolacji od innych oddziaływań. Najlepsze rezultaty przynoszą one wtedy, gdy stanowią element szerszego planu terapeutycznego, np. w połączeniu z Treningiem Umiejętności Społecznych (TUS) czy elementami integracji sensorycznej. Kluczową rolę odgrywa tutaj również generalizacja wypracowanych umiejętności. Wymaga ona ścisłej współpracy z rodzicami, aby zachowania i kompetencje kształtowane podczas zajęć były skutecznie utrwalane w codziennym życiu rodzinnym i społecznym dziecka.

Przedstawiony projekt ma charakter otwarty. Perspektywą jego rozwoju jest rozbudowa pakietu o nowoczesne komponenty interaktywne oraz stworzenie wersji dostosowanych do starszych grup wiekowych.

Podsumowując, kluczem do skutecznej rewalidacji z użyciem opracowanych kart pozostaje zawsze uważne podążanie za uczniem oraz elastyczność osoby, która potrafi dostosować narzędzie do dynamicznie zmieniających się potrzeb dziecka.

Monika Makos-Gałąn